

Sundhedsstyrelsens bidrag til besvarelse af:

01-09-2022

Spørgsmål 997

Vil ministeren i forlængelse af svar på SUU, alm. del - svar på spm. 830, redegøre for alderssammensætningen for gruppen af henviste patienter, således vi får klarhed over, hvor mange henviste patienter der er for hvert fødselsår både for gruppen Under 18 år og Over 18 år?

Sagsnr. 03-0802-117

Reference IDTM

T 9351 8535

E idtm@sst.dk

Svar på spørgsmål 997

Antal henviste til udredning – under 18 år

Hormonbehandling af personer under 18 år varetages som en højt specialiseret funktion på Rigshospitalets Klinik for Vækst og Reproduktion, der som det eneste sted i landet er godkendt til at varetage behandlingen. Børn og unge med ønske om sundhedsfaglig hjælp ved kønsidentitetsforhold kan henvises direkte af praktiserende læger, eller via sygehusambulatorier m.v., fra hele landet.

Der er ingen nedre aldersgrænse for henvisning til udredning, men hidtil har de yngste, der er blevet henvist, været 4 år på henvisningstidspunktet.

I tabel 1 nedenfor ses en oversigt over antallet af børn og unge under 18 år, der blev henvist til udredning vedr. kønsidentitetsforhold i perioden 2016 (hvor tilbudet blev opstartet) til ultimo oktober 2019 fordelt på alder og fødselstildelt køn. Sundhedsstyrelsen har ikke pt. nyere tal end disse.

Tabel 1: Personer under 18 år henvist til udredning vedr. kønsidentitetsforhold i perioden 2016 og til primo september 2019

	2016	2017	2018	2019*
Alder	I alt	I alt	I alt	I alt
4 år	1	0	2	0
5 år	0	3	0	3
6 år	1	1	2	1
7 år	2	0	1	2
8 år	2	2	1	4
9 år	2	2	1	1

Sundhedsstyrelsen
Islands Brygge 67
2300 København S
Danmark
T +45 72 22 74 00
E sst@sst.dk
www.sst.dk

10 år	1	0	3	6				
11 år	2	4	4	8				
12 år	5	3	10	4				
13 år	7	6	9	13				
14 år	9	18	18	25				
15 år	21	32	15	21				
16 år	29	22	20	34				
17 år	15	12	9	12				
Ialt	97	105	95	134				
	Fødselstildelt køn		Fødselstildelt køn		Fødselstildelt køn		Fødselstildelt køn	
	Kvinde	Mand	Kvinde	Mand	Kvinde	Mand	Kvinde	Mand
	71	26	83	22	75	20	99	35

* Tallene for 2019 inkluderer personer under 18 år henvist indtil ultimo oktober.

Tabellen viser, at der henvises væsentligt flere personer med kvindeligt fødselstildelt køn end personer med mandligt fødselstildelt køn, hvilket også ses i andre lande. Derudover fremgår det, at der er relativt få børn i alderen 4 til 9 år, der søger sundhedsfaglig hjælp. Antallet stiger dog stødt og er væsentligt højere i aldersgrupperne 13-16 år. Endelig viser tabellen, at der formodes at ske en stigning i antallet af henviste personer under 18 år i 2019, sammenlignet med de seneste tre år.

Det er svært at estimere, hvornår ønsket om sundhedsfaglig hjælp opstår, da en række faktorer kan spille en rolle i forhold til, hvornår ønsket om sundhedsfaglig hjælp opstår. For det første må der tages højde for, at nogle formentlig henvises med henblik på rådgivning og afklaring af kønsidentitet, hvorfor ikke alle, der henvises, nødvendigvis vil gennemføre et fuldt udredningsforløbet eller ønske behandling.

For det andet kan personer under 15 år ikke selv søge behandling uden forældre- eller værgesamtykke, hvorfor henvisning til de specialiserede tilbud kan være begrænset af, at forældre eller værge er opmærksomme på barnets kønsidentitetsforhold og samtykker til sundhedsfaglig vurdering heraf. Det er vigtigt at understrege, at ønsket om sundhedsfaglig hjælp kan være opstået tidligere, end der rettes kontakt til sundhedsvæsenet, hvorfor der i vurderingen må skelnes mellem, hvornår ønsket opstår, og aldersfordelingen ved henvisning.

Generelt vurderes det, at uoverensstemmelse mellem fødselstildelt køn og kønsidentitet (den enkelte persons indre og individuelle oplevelse af køn) hos personer under 18 år opstår i to perioder: meget tidligt i børnehvealderen eller når puberteten indtræder. I den førstnævnte gruppe vil uoverensstemmelse mellem fødselstildelt køn og kønsidentitet forsvinde hos mange børn før eller tidligt i puberteten. For begge grupper gælder det, at uoverensstemmelsen ikke nødvendigvis indebærer et kønsligt ubehag, der medfører ønske om kønsmodificerende behandling.

Antal henviste til udredning – over 18 år

Sundhedsstyrelsen har ikke opgørelser over alderssammensætningen for personer over 18 år.

Udredning og behandling af personer over 18 år varetages tre steder i landet, Region Hovedstaden (København), Region Syddanmark (Odense) og Region Nordjylland (Aalborg). Disse tre steder er jævnfør Sundhedsstyrelsens specialeplan godkendt til at varetage udredningsforløb, hormonbehandling og øvre kirurgi. Nedre kirurgi kan i dag kun foretages på Rigshospitalet.

Tal for, hvor mange der er henvist til udredning, dækker derfor de tre centre.

Primo september afholder Sundhedsstyrelsen statusmøde om sundhedsfaglig hjælp vedr. identitetsforhold. Til mødet deltager fagligt og organisatorisk relevante personer for varetagelsen af de specialfunktioner, som er centrale i behandlingen af personer, der søger hjælp i forbindelse med kønsidentitetsforhold. Til mødet vil den aktuelle og fremtidige varetagelse af området blive drøftet.

Forud for mødet har Sundhedsstyrelsen bedt de regioner med centre for kønsidentitet om at fremsende data, som skal anvendes som udgangspunkt for drøftelser mellem Sundhedsstyrelsen og de forskellige centre.

Sundhedsstyrelsen afventer nyeste data fra de tre regionale centre, som vi vil modtage primo september. Følgende tal er indsendt i forbindelse med sidste års statusmøde. Sundhedsstyrelsen har ikke data på patienter fordelt på fødselsår i aktuelt behandlingsforløb.

Region Hovedstaden – Center for Kønsidentitet:

Center for Kønsidentitet			
	2019	2020	2021 (Q1)
Antal henviste patienter (accepterede henvisninger)	222	277	97
Antal unikke patienter i forløb	1007	1356	1450

Center for Kønsidentitet (CKI) fik i forbindelse med etableringen af centret overført 550 patienter fra psykiatrien pr. 1. februar 2019, hvoraf en del var under udredning, mens andre afventede indkaldelse.

Region Nordjylland - Center for Kønsidentitet, AAUH, antal henviste

	Jan.	Feb.	Marts	April	Maj	Juni	Juli	Aug.	Sep.	Okt.	Nov.	Dec.	I alt
2018	14	9	23	27	65	22	34	40	20	23	12	19	308
2019	31	17	22	22	23	26	16	35	35	33	36	25	321
2020	25	35	16	12	15	29	17	26	32	26	21	16	270
2021	22	21	29	28	28	6							134

Region Syddanmark - Center for kønsidentitet (CKIO), antal henviste

	Jan.	Feb.	Marts	April	Maj	Juni	Juli	Aug.	Sep.	Okt.	Nov.	Dec.	I alt
2020	34	68	34	17	14	20	15	22	16	9	17	8	274
2021	14	4	15	12	14	13							72

Sundhedsstyrelsen har ikke fastsat en nedre aldersgrænse for, hvornår der tilbydes hjælp ved kønsidentitetsforhold, men har præciseret i vejledningen *Sundhedsfaglig hjælp ved kønsidentitetsforhold*, at der bør udvises særlig og skærpet faglig opmærksomhed, jo tidligere behandlingen tilbydes. Der er ikke samme opmærksomhed for personer over 18 år, og derfor opgøres alderssammensætningen ikke på samme måde.